

KONVENCIJA BROJ 142

PROFESIONALNOJ ORIJENTACIJI I STRUČNOM OSPOSOBLJAVANJU U RAZVOJU LJUDSKIH RESURSA, 1975. godine

Generalna konferencija Međunarodne organizacije rada, koju je u Ženevi sazvaio Administrativni savjet Međunarodnog ureda rada i koja se sastala 6. jula 1975. godine na svom šezdestom zasjedanju, i budući da je usvojila izvjesne prijedloge koji se odnose na razvoj ljudskih resursa- profesionalnu orijentaciju i stručno osposobljavanje, pitanje koje predstavlja šestu tačku dnevnog reda zasjedanja, i budući da je odlučila da ti prijedlozi dobiju formu Međunarodne konvencije usvaja dana 23. juna 1975. godine sljedeću konvenciju, koja će biti nazvana Konvencija o profesionalnoj orijentaciji i stručnom osposobljavanju ljudskih resursa, 1975. god.:

Član 1.

1. Svaka država članica treba da usvoji i razvija opsežne i koordinisane politike i programe profesionalne orijentacije i stručnog osposobljavanja, tijesno povezane sa zapošljavanjem, naročito posredstvom javnih službi za zapošljavanje.

2. Ove politike i programi treba da vode računa o:

- a) potrebama za zapošljavanje, mogućnostima i problemima u pogledu zapošljavanja, kako na regionalnom tako i na nacionalnom nivou;
- b) stepenu i nivou ekonomskog, socijalnog i kulturnog razvoja; i
- c) uzajamnom odnosu između razvoja ljudskih resursa i drugih ekonomskih, društvenih i kulturnih ciljeva.

3. Ove politike i programe treba sprovoditi metodama koje odgovaraju nacionalnim uslovima.

4. Ove politike i programi treba da imaju za cilj poboljšanje sposobnosti pojedinca da shvati i, pojedinačno i kolektivno, utiče na radnu i socijalnu sredinu.

5. Ove politike i programi treba da podstiču i omoguće svim licima, ravnopravno i bez diskriminacije, da razvijaju i koriste svoje sposobnosti za rad u svom najboljem interesu i u saglasnosti sa svojim težnjama, vodeći računa i o potrebama društva.

Član 2.

Imajući gornje ciljeve na umu, države članice treba da ustanove i razvijaju otvorene, fleksibilne i komplementarne sisteme iz općeg, tehničkog i stručnog obrazovanja, obrazovne i profesionalne orijentacije i stručnog osposobljavanja, bez obzira da li se ove aktivnosti odvijaju u okviru sistema formalnog obrazovanja ili van njega.

Član 3.

1. Svaka država članica treba postepeno proširivati svoje sisteme profesionalne orijentacije, uključujući i kontinuirano informisanje o mogućnostima zapošljavanja, kako bi se obezbijedilo da svoj djeci, omladini i odraslima stoje na raspolaganju kompletne informacije i najšira moguća orijentacija, uključujući i odgovarajuće programe za sva hendikepirana lica i invalide.

2. To informisanje i orijentacija treba da obuhvate izbor zanimanja za stručno osposobljavanje i s tim povezane mogućnosti za obrazovanje, hitnosti u pogledu zapošljavanja i izgleda za zapošljavanje, izgleda za napredovanje, uslove rada, higijensko-tehnološku zaštitu na radu i druge aspekte radnog života u raznim sektorima ekonomske, društvene i kulturne aktivnosti i na svim nivoima odgovornosti.

3. Ovakvo informisanje i orijentacija trebaju biti dopunjeni informacijama o općim aspektima sporazuma i o pravima i obavezama svih zainteresovanih iz radnog zakonodavstva. Ove informacije trebaju biti u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i praksom, vodeći računa o funkcijama i zadacima zainteresovanih organizacija poslodavaca i radnika.

Član 4.

Svaka država članica treba postepeno da proširuje, prilagođava i usklađuje svoje sisteme stručnog osposobljavanja, da bi se zadovoljila potreba za stručnim osposobljavanjem tokom cijelog života i mladih i odraslih, u svim sektorima privrede i granama privredne djelatnosti i na svim nivoima stručnosti i odgovornosti.

Član 5.

Politike i programe profesionalne orijentacije i stručnog osposobljavanja treba formulisati i primjenjivati u saradnji sa organizacijama poslodavaca i radnika, i prema potrebi i u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i praksom, sa drugim zainteresovanim organima.

Član 6.

Formalne ratifikacije ove konvencije biće dostavljene generalnom direktoru Međunarodnog ureda rada koji će ih registrovati.

Član 7.

1. Ova konvencija obavezuje samo države članice Međunarodne organizacije rada čiju je ratifikaciju registrovao generalni direktor.

2. Konvencija stupa na snagu dvanaest mjeseci nakon što generalni direktor registruje ratifikacije dvije države članice.

3. Nakon toga, ova konvencija stupa na snagu, za svaku državu članicu, dvanaest mjeseci od dana registracije njene ratifikacije.

Član 8.

1. Svaka država članica koja ratifikuje ovu konvenciju može je, po isteku desetogodišnjeg perioda od njenog prvobitnog stupanja na snagu, otkazati aktom koji se dostavlja generalnom direktoru Međunarodnog ureda rada koji ga registruje. Otkaz stupa na snagu po isteku godinu dana od registracije akta o otkazivanju.

2. Za državu članicu koja je ratifikovala ovu konvenciju i koja u roku od godinu dana po isteku desetogodišnjeg perioda pomenutog u prethodnom paragrafu nije iskoristila pravo otkaza predviđeno ovim članom, ova konvencija je obavezna za sljedeći desetogodišnji period, a poslije toga moći će da se otkáže po isteku svakog desetogodišnjeg perioda, pod uslovima predviđenim u ovom članu.

Član 9.

1. Generalni direktor Međunarodne organizacije rada obavijestit će sve države članice Međunarodne organizacije rada o registraciji svih ratifikacija i otkazivanja koje su mu dostavile države članice Organizacije.

2. Obavještavajući države članice Organizacije o registraciji posljednje ratifikacije potrebne da bi konvencija stupila na snagu, generalni direktor skrenuće pažnju svim državama članicama Organizacije na datum stupanja na snagu ove konvencije.

Član 10.

Generalni direktor Međunarodnog ureda rada dostavit će Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija, radi registracije, u skladu s članom 102. Povelje Ujedinjenih nacija, kompletna obavještenja o svim ratifikacijama i svim otkazivanjima koja bude registrovao u skladu s prethodnim članovima.

Član 11.

Uvijek kada to bude smatrao neophodnim, Administrativni savjet Međunarodnog ureda rada podnosiće Generalnoj konferenciji izvještaj o primjeni ove konvencije i proučiti neophodnost stavljanja na dnevni red konferencije pitanja njene potpune ili djelimične revizije.

Član 12.

1. U slučaju da Konferencija usvoji novu konvenciju o potpunoj ili djelimičnoj reviziji ove konvencije i, ako ova konvencija ne nalaže drugačije:

a) ratifikacija od strane jedne države članice nove konvencije kojom se vrši revizija ima za posljedicu, bez obzira na gore navedeni član 8. trenutno otkazivanje ove konvencije, pod uslovom da je nova konvencija kojom se vrši revizija stupila na snagu;

b) od dana stupanja na snagu nove konvencije kojom se vrši revizija, ova konvencija prestaje da bude otvorena za ratifikaciju.

2. Ova konvencija ostaće u svakom slučaju na snazi, u svom sadašnjem obliku i sadržini za one države članice koje su je ratifikovale a nisu ratifikovale konvenciju kojom se vrši revizija.

Član 13.

Tekstovi ove konvencije na francuskom i engleskom jeziku su jednako punovažni.